

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Revisionsrapport – Årsredovisning 2015

Riksrevisionen har granskat Länsstyrelsen i Norrbottens läns årsredovisning, daterad 2016-02-19. Syftet har varit att bedöma om:

- årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande regelverk,
- den ger en rättvisande bild av det ekonomiska resultatet, finansiering och finansiella ställning,
- resultatredovisningen är förenlig med övriga delar, samt om
- ledningen efterlevt de föreskrifter som är tillämpliga för användning av anslag och inkomster, samt
- huruvida det framkommit något som tyder på att ledningen inte följt förordningen om intern styrning och kontroll i sin bedömning av intern styrning och kontroll.

Vi har införskaffat en förståelse av den interna styrningen och kontrollen som bedömts vara relevant för revisionen för att kunna utforma ändamålsenliga revisionsåtgärder. Vår förståelse av den interna kontrollen är därmed begränsad och syftar inte till att uttrycka en åsikt om effektiviteten i myndighetens interna styrning och kontroll. De punkter som framgår i revisionsrapporten är sådana iakttagelser som vi har identifierat under revisionen och som bedömts vara tillräckligt viktiga att rapportera till ledningen.

Dessa har dock inte påverkat revisionsberättelsens utformning.

Riksrevisionen önskar information senast 2016-05-25 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Redovisning av medel avseende Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg)

Länsstyrelsen i Norrbotten är förvaltande och attesterande myndighet för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg Nord) för programperioderna 2007-2013 (Interreg IV) och nuvarande programperiod 2014-2020 (Interreg V). Programmen finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF).

Redovisningsregler

Enligt ekonomistyrningsverkets (ESV) allmänna råd till 4 kap 1§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) ska bidrag från icke-statlig givare redovisas över balanskonton om betalningsmottagaren inte är en statlig myndighet samt om myndighetens hantering av utbetalningen begränsas till en ren vidareförmedling. Länsstyrelsen i Norrbotten erhåller medel i euro direkt från EU-kommissionen och placerar dessa på valutakonto i väntan på utbetalning. Länsstyrelsen vidareförmedlar dessa medel till övriga deltagare. Eventuella saldon tas i årsredovisningen upp som en särskild post bland skulderna. I och med att redovisning enbart görs på balanskonton påverkas inte länsstyrelsens resultaträkning. I det fall länsstyrelsen förmedlar bidrag till en annan statlig myndighet är huvudprincipen att transaktionen redovisas som en transferering i resultaträkning. (ESV handledning redovisning av EU-medel 2011:18)

Enligt budgetlagen (2011:203) ska den årsredovisning för staten som regeringen lämnar till riksdagen, bl.a. innehålla en kassamässig redovisning av anslag och inkomster avseende in- och utbetalningar till och från EU. De territoriella programmen är undantagna från huvudregeln med bruttoredovisning på statens budget, vilket innebär att de myndigheter som är förvaltande myndigheter för programmen redovisar EU-medel utanför statens budget.

Ändring av redovisningsprincip

För hela programperioden 2007-2013 har redovisning av utbetalningar till icke-statliga mottagare redovisats i balansräkningen medan betalning till statliga mottagare redovisats som en transferering i resultaträkningen, i enlighet med förordningens lydelse för vidareförmedling av EU-medel. Utbetalningar under 2015 avseende den gamla programperioden uppgick till 37 378 tkr. Avseende den nya programperioden, 2014-2020, som inte riktigt kommit igång ännu har medel erhållits från EU och placerats på valutakonto i väntan på utbetalning. Länsstyrelsen har dock ändrat redovisningsprinciper för den nya programperioden vilket innebär att utbetalningar kommer att ske via resultaträkningen oavsett om mottagare är statlig eller icke statlig. Det får också till följd att eventuella saldon som tidigare programperiod redovisats under posten "övriga skulder" i balansräkningen redovisas som "oförbrukade bidrag" för den nya programperioden. Länsstyrelsen har under 2015 inte gjort några utbetalningar för den nya programperioden, varför effekterna av förändrade principer ännu inte påverkat redovisningen, förutom klassificering på skuldsidan. Länsstyrelsens har på s. 190 i avsnitt redovisnings- och värderingsprinciper i årsredovisningen upplyst om avvikelserna från

generella ekonomiadministrativa regler ”EU-programmet Interreg Nord 2014-2020 redovisas över resultaträkningen från och med 2015, tidigare program har endast redovisats över balansräkningen”. Ändringen av redovisningsprinciper för den nya programperioden men inte den gamla programperioden, medför att länsstyrelsen redovisar liknande transaktioner på olika sätt i årsredovisningen.

Ändringen av redovisningsprinciper för den nya perioden ska enligt uppgift från myndigheten gjorts på uppmaning från ESV. Bakgrunden till ändringen är att regeringen har gett ESV i uppdrag att förbättra förutsättningarna för en ändamålsenlig och korrekt hantering av EU-medel i Sverige inom ramen för delad förvaltning, samt utveckla det underlag som lämnas till regeringen för intygande om hantering av EU-medel årsredovisningen för staten (Fi2015/0562/E2).

Olika principer för liknande transaktioner

Årsredovisningen ska upprättas på ett överskådligt sätt. Valda redovisningsprinciper ska tillämpas konsekvent från ett räkenskapsår till ett annat. Kravet på överskådligheten innebär att informationen ska presenteras på ett systematiskt sätt som ger läsaren möjlighet att överblicka myndighetens verksamhet som helhet och dess olika delar (ESV:s föreskrifter till 2 kap. 5 § FÅB). Tillämpning av olika redovisningsprinciper mellan programperioderna försvårar överskådligheten eftersom likartade transaktioner redovisas på olika sätt.

Byte av redovisningsprincip får som regel ske endast om bytet krävs för anpassning till av regeringen eller ESV utgivna föreskrifter eller allmänna råd eller i övrigt kan anses leda till mer rättvisande redovisning. Byte av redovisningsprinciper för den ena programperioden men inte den andra bedöms inte uppfylla de kriterier som framgår av FÅB. Om principer ändras ska posterna för det närmaste föregående räkenskapsåret räknas om eller ändras på det sätt som behövs för att de ska kunna jämföras med räkenskapsårets poster på ett meningsfullt sätt (ESV:s föreskrifter till 2 kap. 7 § FÅB). Om bedömningen är att alla in- och utbetalningar ska redovisas över resultaträkningen, så ska tidigare års in- och utbetalningar som skett via balansräkningen räknas om utefter de nya principerna.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar att länsstyrelsen i Norrbotten tillsammans med ESV utreder redovisningsprinciper för EU-medel, så att redovisningen kan göras i överensstämmelse med förordning och föreskrifter. Redovisningsprinciper ska tillämpas på ett likformigt sätt för liknande transaktioner oavsett programperiod med syfte att redovisningen ger en

mer rättvisande redovisning. Vidare ska föregående räkenskapsår räknas om ifall jämförbarheten försvåras. Tilläggsupplysningar ska beskriva de ändringar av redovisningsprinciper som gjorts och ange effekten av sådana ändringar.

Ansvarig revisor Outi Sjölund har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Emma Karlemo har varit föredragande

Outi Sjölund

Emma Karlemo

Kopia för kännedom:

Regeringen

Finansdepartementet